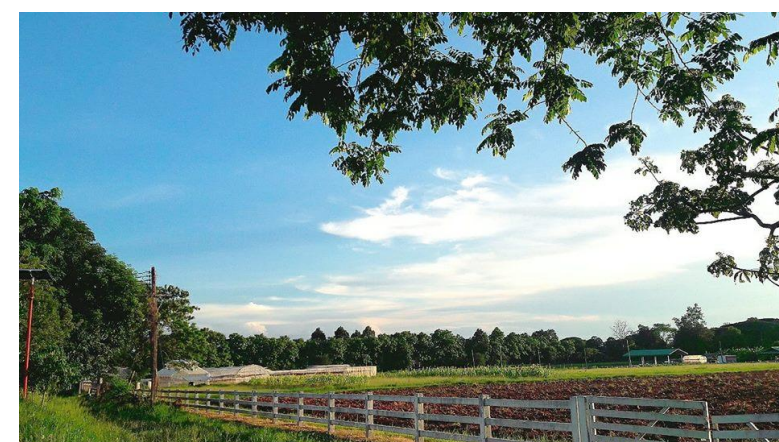
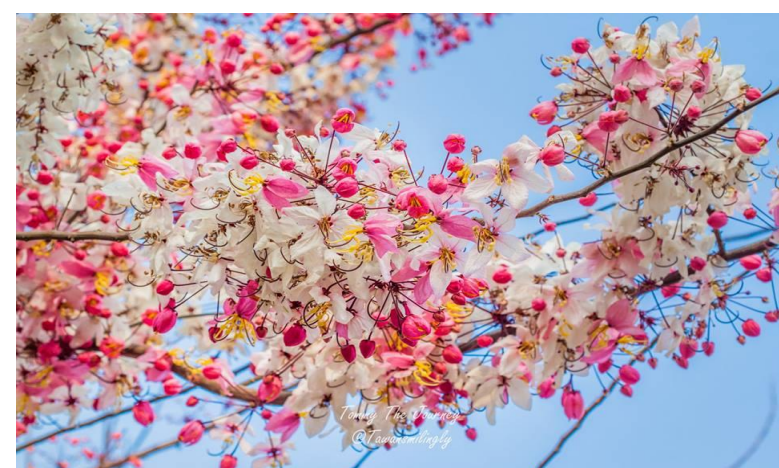

เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
**ด้านการอนุรักษ์
และการร้องทุกข์**
สำหรับผู้บริหารและปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

โดย นายวิชัย รัตนไพฑิณย์

ผู้ตรวจการอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ประธานคณะกรรมการอนุรักษ์ ร้องทุกข์และพิทักษ์

ระบบคุณธรรม ประจำมหาวิทยาลัย (ท.อ.พ.ร.)

บทที่ 1

การทอรรณ

❖ 1. ความหมายของ “อุทธรณ์” ❖

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

- น. การยกขึ้น, การรื้อขึ้น, การเคลื่อนที่, การเสนอ, การนำมาให้
- น. ชื่อศาลสูงถัดจากศาลชั้นต้นซึ่งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น เรียกว่า ศาลอุทธรณ์
- ก. ยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาลสูงคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น
- ก. ยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของพนักงานเจ้าหน้าที่
- ก. ร้องเรียน, ร้องทุกข์, เช่น ร้องอุทธรณ์

คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

“การที่ข้าราชการผู้ถูกลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามที่กฎหมายกำหนด ได้ร้องขอรับความเป็นธรรมจากองค์กรผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัย โดยขอให้ยกเรื่องของตนขึ้นพิจารณาใหม่เพื่อให้เป็นไปในทางที่เป็นคุณแก่ตน”

❖ 1. ความหมายของ “อุทธรณ์” ❖

“การอุทธรณ์” ตามระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2552

ไม่มีการกำหนดความหมายไว้
เป็นการเฉพาะ

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าเป็น
รูปแบบการดำเนินการเพื่อให้
ความเป็นธรรมแก่บุคลากรที่

ถูกส่งลงโทษ
ทางวินัย

ถูกส่งให้ออก

มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.อ.พ.ร.
หรือ ก.อ.ร. แล้วแต่กรณี
เพื่อให้ยกเรื่องของตนขึ้น
พิจารณาใหม่ เพื่อให้มีการ
ตรวจสอบกระบวนการการ
ดำเนินงานในเรื่องนั้นว่า
เป็นไปโดยชอบและเป็นธรรม
แก่ผู้อุทธรณ์หรือไม่

❖ 2. พุทธสิทธโฆสฎุทธรรณ ❖

ถูกสั่งลงโทษทางวินัย

วินัยไม่ร้ายแรง

ภาคทัณฑ์

ตัดเงินเดือน

ลดเงินเดือน

วินัยอย่างร้ายแรง

ปลดออก

ไล่ออก

ไม่สามารถปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ
ประสิทธิผล ในระดับวันเป็นที่พอใจ เป็นต้น

ทั้งนี้ เป็นไปตามบทบัญญัติเฉพาะที่บังคับใช้
แก่บุคลากรแต่ละประเภท

ถูกสั่งให้ออก

เจ็บป่วยจนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้โดยสม่ำเสมอ

ขาดคุณสมบัติทั่วไป หรือมีลักษณะต้องห้าม

ขาดปฏิบัติงานติดต่อกัน รวมทั้งวันหยุดทำการเป็น
เวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

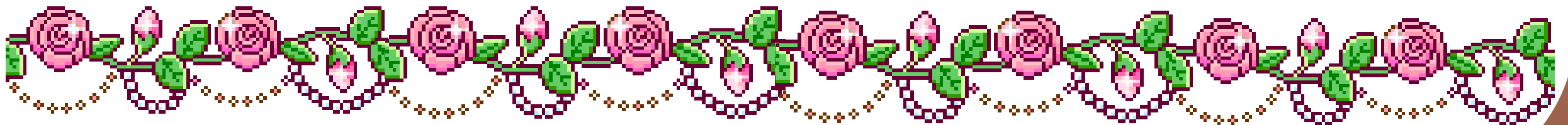
ไม่รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติงาน เมื่อครบกำหนดเวลาที่
ได้รับอนุมัติ/สำเร็จการศึกษา พักอบรม ดูงาน ประชุม
สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย การเพิ่มพูนความรู้ทาง
วิชาการ/การปฏิบัติงานบริการวิชาการ

ต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกใน
ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท/ความผิดลหุโทษ

❖ 2. พุทธจริยธรรม ❖

กรณีที่ไม่วางอุทธรณ์ต่อ ก.อ.พ.ร.

1. ข้อ 19 ของระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2552 กำหนดว่า “พนักงานมหาวิทยาลัยที่เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการประเมินผล การปฏิบัติงาน การไม่ต่อสัญญาจ้าง หรือการเลิกสัญญาจ้าง มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.บ.ม. ภายใน สามสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งการดังกล่าว” **
2. กรณีที่สมัครไปปฏิบัติงานใดๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ
3. มีการเลิกหรือยุบหน่วยงาน หรือตำแหน่งที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงอยู่
4. ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร
5. ถูกจำคุกในความผิดที่มีใช้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

❖ 2. ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ ❖

ทายาทมีสิทธิยื่นอุทธรณ์แทนได้หรือไม่?

หลัก “การอุทธรณ์ให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น
จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้”

ข้อยกเว้น ทายาทของผู้อุทธรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์แทนผู้อุทธรณ์ได้ในกรณีที่
ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ถึงแก่ความตายก่อนที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์
และทายาทผู้นั้นต้องเป็นผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดของผู้มีสิทธิอุทธรณ์ด้วย

กรณีทายาทหลายคน/ทายาทเป็นผู้ไร้ความสามารถ/เสมือนไร้ความสามารถ
หากทายาทเหล่านั้นประสงค์จะอุทธรณ์แทนให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยความสามารถ มาเทียบเพื่อการใช้บังคับแล้วแต่กรณีโดยอนุโลม

❖ 2. พุทธจริยธรรม ❖

การให้ทุนความ/บุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะดำเนินการแทน

ผู้อุทธรณ์มีสิทธิให้ทุนความหรือบุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะ
ดำเนินการแทนได้ในกรณีดังต่อไปนี้

เจ็บป่วยจนไม่สามารถ
อุทธรณ์ด้วยตนเองได้

อยู่ในต่างประเทศและ
คาดหมายได้ว่าไม่อาจอุทธรณ์
ด้วยตนเองได้ทันเวลาที่กำหนด

มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์
เห็นสมควร

❖ 3. วิธีการใช้สิทธิอุทธรณ์ ❖

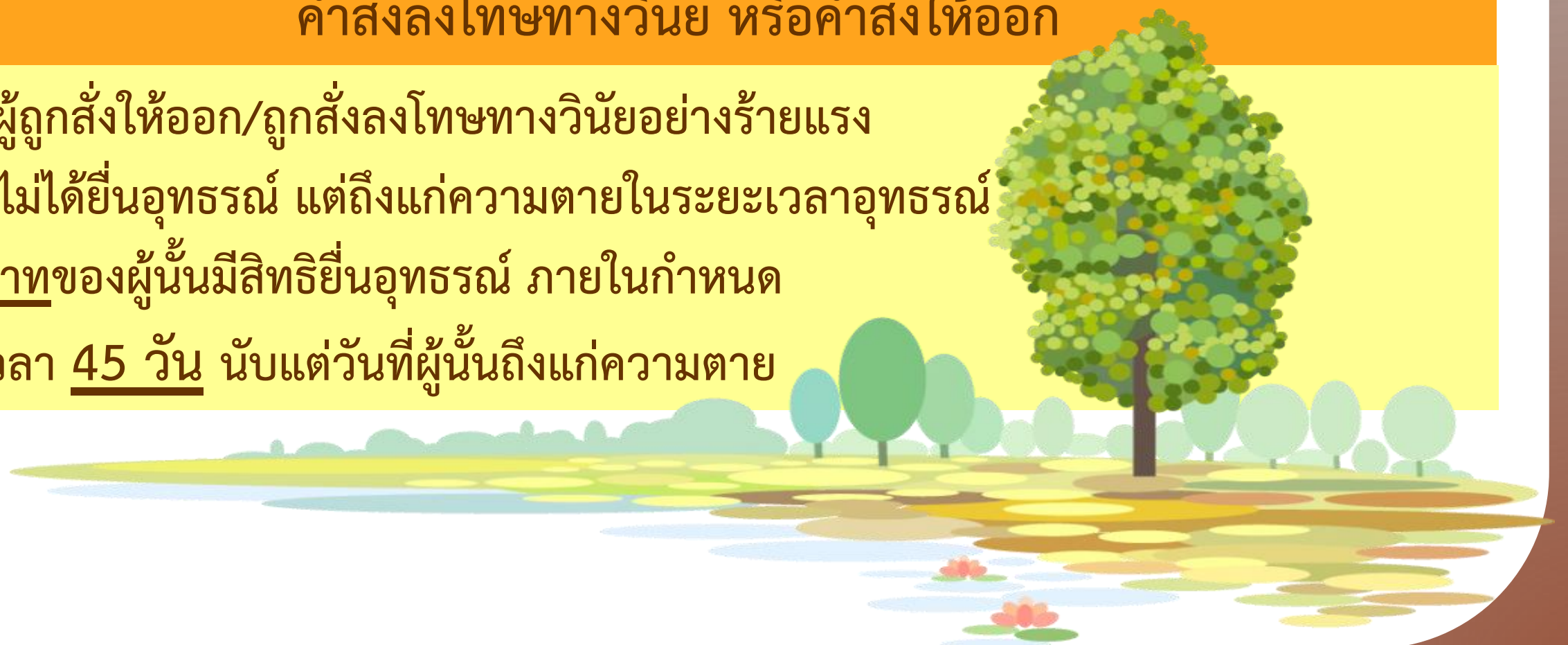
ระยะเวลาในการใช้สิทธิ

การยื่นอุทธรณ์ ต้องยื่นภายใน 30 วัน

นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือคำสั่งให้ออก

กรณีที่ถูกสั่งให้ออก/ถูกสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง
และยังไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ แต่ถึงแก่ความตายในระยะเวลาอุทธรณ์
ให้ทายาทของผู้นั้นมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ ภายในกำหนด
ระยะเวลา 45 วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย

❖ 3. วิธีการใช้สิทธิอุดหนุน ❖

วิธีการยื่นอุดหนุน

ข้าราชการ
พลเรือน
ในสถาบัน

อุดมศึกษา

อุดหนุนคำสั่ง
ลงโทษวินัยไม่
ร้ายแรง

อุดหนุนต่อ ประธานคณะกรรมการอุดหนุน
ร้องทุกข์และพิทักษ์ระบบคุณธรรม
ประจำมหาวิทยาลัย (ก.อ.พ.ร.)

อุดหนุนคำสั่ง
ลงโทษวินัย
อย่างร้ายแรง/
คำสั่งให้ออก

อุดหนุนต่อประธานคณะกรรมการพิจารณา
วินิจฉัยอุดหนุนและร้องทุกข์ (ก.อ.ร.)

บุคลากร
ประเภทอื่น
ที่มีใช้
ข้าราชการฯ

อุดหนุนคำสั่ง
ลงโทษวินัย/
คำสั่งให้ออก

อุดหนุนต่อ ประธานคณะกรรมการอุดหนุน
ร้องทุกข์และพิทักษ์ระบบคุณธรรม
ประจำมหาวิทยาลัย (ก.อ.พ.ร.)

❖ 3. วิธีการใช้สิทธิอุทธรณ์ ❖

ช่องทางการยื่นอุทธรณ์

ยื่นต่อ ก.อ.ร.

1. ยื่นด้วยตนเอง ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ส.ก.อ.)
2. ยื่นที่สำนักงานอธิการบดี มข. และให้วันที่สถาบันอุดมศึกษาประทับตรารับหนังสือ เป็นวันรับอุทธรณ์
3. จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยัง สกอ. 328 ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400 โดยให้ถือว่าวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองเป็นวันยื่นอุทธรณ์

ยื่นต่อ ก.อ.พ.ร.

1. ยื่นผ่านผู้บังคับบัญชา ของตน เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับแล้ว ให้ลงวันเดือนปีที่ได้รับไว้ในหนังสืออุทธรณ์ และให้ถือว่าวันที่ได้รับตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นอุทธรณ์
2. ยื่นด้วยตนเอง ที่ฝ่ายเลขานุการ ก.อ.พ.ร. งานวินัยและจรรยาบรรณ กองทรัพยากรบุคคล ให้ถือว่าวันที่ได้รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นอุทธรณ์
- 3) จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ให้ถือว่าวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองเป็นวันยื่นอุทธรณ์

❖ 3. วิธีการใช้สิทธิอุทธรณ์ ❖

หนังสืออุทธรณ์

การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือ ถึงประธาน ก.อ.ร. หรือประธาน ก.อ.พ.ร. แล้วแต่กรณี โดยใช้ถ้อยคำสุภาพและมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์สำหรับการติดต่อประสานงาน

2. วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษทางวินัย

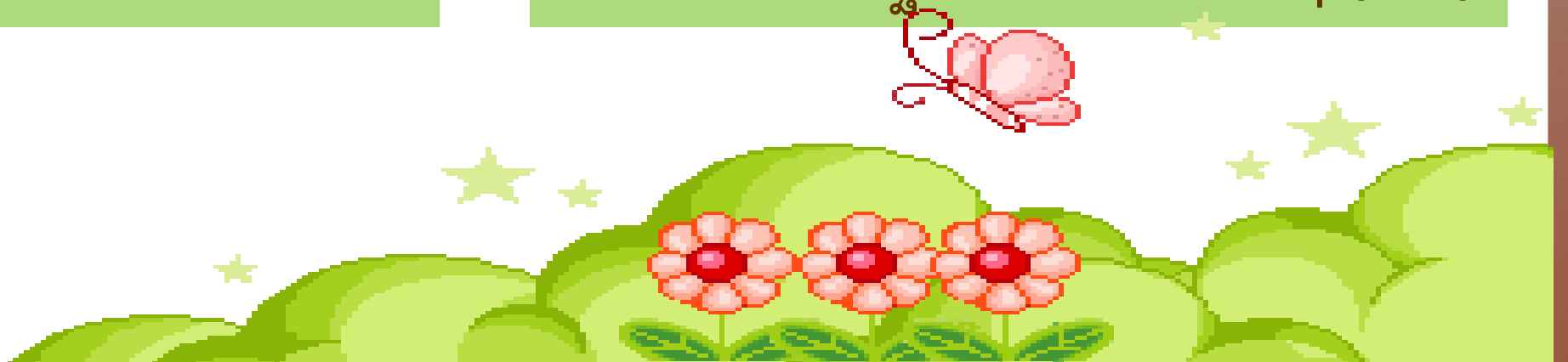
3. ข้อเท็จจริง เหตุผล หรือข้อกฎหมาย ที่ยกขึ้นเป็นข้อคัดค้านคำสั่งลงโทษทางวินัย

4. คำขอหรือข้อความที่แสดงความประสงค์ของผู้อุทธรณ์

5. ลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์

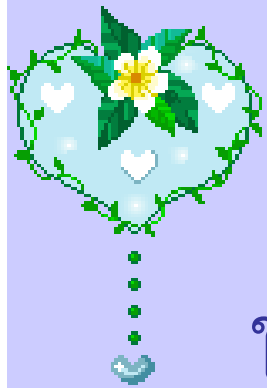
6. สำเนาคำสั่งลงโทษทางวินัย

7. เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ (ถ้ามี)

❖ 3. วิธีการใช้สิทธิอุทธรณ์ ❖

การแถลงการณ์ด้วยวาจา

ในกรณีหากผู้อุทธรณ์มีความประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจา
ในชั้นพิจารณาของ ก.อ.พ.ร. หรือ ก.อ.ร. แล้วแต่กรณี
ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์หรือจะทำหนังสือต่างหากก็ได้
แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจา
ก่อนที่จะมีการเริ่มพิจารณาอุทธรณ์

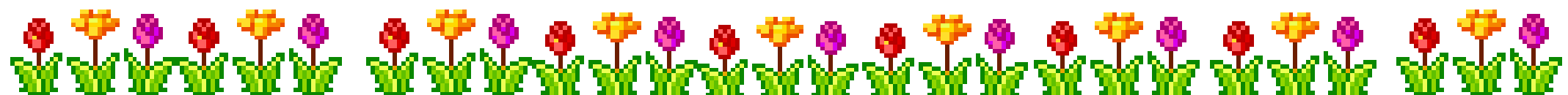
ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่าการแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่
การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ จะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

❖ 3. วิธีการใช้สิทธิอุทธรณ์ ❖

การคัดค้านกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุดังต่อไปนี้

- ◆ รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง
- ◆ มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์
- ◆ เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับการดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการหรือการดำเนินการทางวินัย
- ◆ เป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือเคยเป็นผู้สั่งให้ออกจากราชการหรือสั่งลงโทษทางวินัย
- ◆ มีส่วนได้ส่วนเสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออก/ถูกลงโทษทางวินัย
- ◆ เป็นญาติ/เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้พิทักษ์/ผู้แทน/ตัวแทน/เป็นเจ้าของหนี้หรือลูกหนี้หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณีหรือผู้อุทธรณ์
- ◆ กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

❖ 3. วิธีการใช้สิทธิอุทธรณ์ ❖

การคัดค้านกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์

วิธีคัดค้าน

- ◆ ให้ทำเป็นหนังสือ
- ◆ แสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้าน
- ◆ ยื่นต่อประธาน ก.อ.ร. หรือ ก.อ.พ.ร. แล้วแต่กรณี
- ◆ อาจารย์มาพร้อมหนังสืออุทธรณ์หรือยื่นเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่จะเริ่มพิจารณา

❖ 3. วิธีการใช้สิทธิอุทธรณ์ ❖

การถอนอุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์
อาจถอนคำอุทธรณ์
ที่ยื่นไว้แล้ว
ในเวลาใดๆ ก็ได้

ก่อนที่ผู้มีอำนาจ
วินิจฉัยอุทธรณ์
จะพิจารณาอุทธรณ์
เสร็จสิ้น

เมื่อได้
ถอนอุทธรณ์แล้ว
การพิจารณา
เป็นอันระงับ

จำหน่ายเรื่อง
ออกจากสารบบ

❖ 3. วิธีการใช้สิทธิอุทธรณ์ ❖

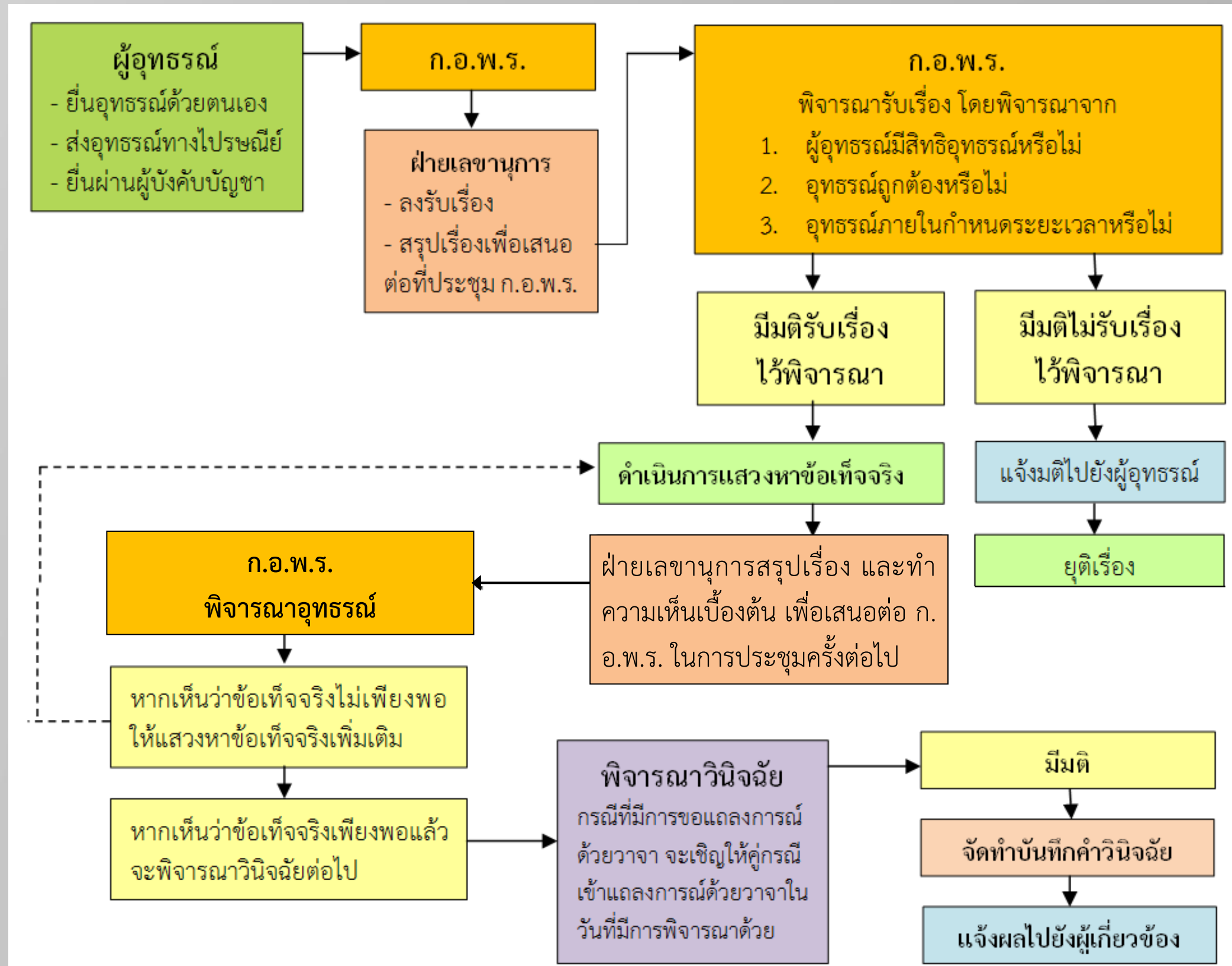
สิทธิในการตรวจดู/ขอคัดสำเนาข้อมูลข่าวสาร

เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจ/คัดสำเนา **รายงานการสอบสวน** ของคณะกรรมการสอบสวนได้ รวมทั้งมีสิทธิขอตรวจหรือคัด **บันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น** หรือ **เอกสารที่เกี่ยวข้อง** กับเรื่องที่ถูกลงโทษให้ออกจากราชการ/ถูกลงโทษด้วย

ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ขอมานั้น มีส่วนที่ต้องห้ามเปิดเผย มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องสั่งมิให้เปิดเผย หรืออาจลบ หรือตัดทอนบางส่วน หรือทำประการอื่นใด ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

❖ 4. ขั้นตอนการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ของ ก.อ.พ.ร. ❖

❖ 5. การฟ้องคดี ❖

หลังจากที่มีการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นแล้ว
จะมีการแจ้งผลการพิจารณาวินิจฉัยให้ผู้อุทธรณ์ทราบ
เมื่อผู้อุทธรณ์ได้รับทราบผลการพิจารณาวินิจฉัย + มีความประสงค์ที่จะโต้แย้ง
ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น

โดยทำคำฟ้องเป็นหนังสือและยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้น/ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
ไปยังศาลปกครองชั้นต้น ภายใน 90 วัน

นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือทราบผลการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

ทั้งนี้ การฟ้องคดีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้
ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

❖ 6. กรณีศึกษา ❖

ไม่รับพิจารณา เพราะอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา

นาย พ. พนักงานมหาวิทยาลัย ได้ยื่นอุทธรณ์ ต่อ ก.อ.พ.ร.
เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 เพื่อโต้แย้งคำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ที่ XXX/2561 สั่ง ณ วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560
ข้อเท็จจริงปรากฏว่า
นาย พ. ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2560
ดังนั้น จึงพ้นระยะเวลาที่สามารถใช้สิทธิในการอุทธรณ์ได้
ตามนัยข้อ 5 ของระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2552

❖ 6. กรณีศึกษา ❖

บวใช้สิทธิอุทธรณ์และร้องทุกปีในเรื่องเดียวกัน

นางสาว ญ. พนักงานมหาวิทยาลัย เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม
เนื่องจากการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนและการออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนของ

ผู้บังคับบัญชา จึงได้ยื่นหนังสือฉบับลงวันที่ 22 สิงหาคม 2561

ต่อประธาน ก.อ.พ.ร. โดย “**ขออุทธรณ์ร้องทุกข์**” กรณีดังกล่าว
ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีของ นางสาว ญ. เป็นกรณีที่เห็นว่าตนไม่ได้รับ
ความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของ

ผู้บังคับบัญชา จึงเป็นการใช้สิทธิ “**ร้องทุกข์**”

ตามนัยข้อ 20 ของระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการอุทธรณ์และ
การร้องทุกข์ พ.ศ. 2552 มิใช่การอุทธรณ์ตามนัยข้อ 5 ของระเบียบฉบับเดียวกัน

❖ 6. กรณีศึกษา ❖

ปีได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามหลักเกณฑ์เสียก่อน ศาลปกครองไม่รับคำฟ้อง

นาย ส. ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ที่ XXX/2561 สั่ง ณ วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2561

นาย ส. เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงนำคดีไปฟ้องต่อศาลปกครองขอนแก่น

ตามมาตรา 42 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี

ปกครอง บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้นหรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด”

กรณีนี้ นาย ส. มีสิทธิอุทธรณ์ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2552 แต่มิได้อุทธรณ์ ตามขั้นตอนเสียก่อน เมื่อนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษโดยมิได้อุทธรณ์ คำสั่งดังกล่าว ศาลย่อมไม่อาจรับคำฟ้องของ นาย ส. พิจารณาได้

บทที่ 2

การร้องทุกข์

❖ 1. ความหมายของ “ร้องทุกข์” ❖

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

นิยามความหมายของ “ร้องทุกข์” ไว้ว่าหมายถึง
“บอกความทุกข์เพื่อขอให้ช่วยเหลือ”

คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

นิยามความหมายของ “การร้องทุกข์” ไว้ว่า หมายถึง
“การที่ข้าราชการพลเรือนสามัญร้องขอความเป็นธรรม เนื่องจากเห็นว่า
ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้อง
ทำให้เกิดความคับข้องใจ และประสงค์จะให้มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน”

❖ 1. ความหมายของ “ร้องทุกข์” ❖

“การร้องทุกข์” ตามระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2552

“การร้องทุกข์” หมายถึง การที่บุคลากรเห็นว่า
ตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจ
เนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งผู้บังคับบัญชา
และประสงค์จะให้มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน
ซึ่งการร้องทุกข์นั้น มิใช่เรื่องการร้องเรียน

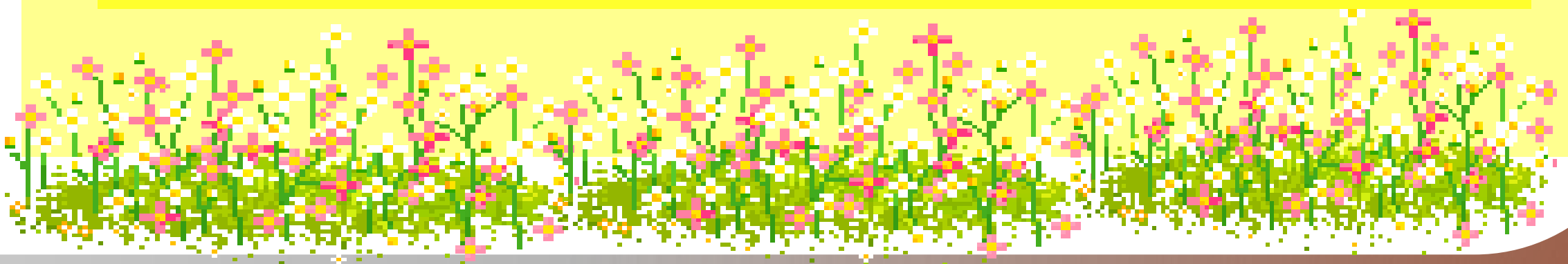
❖ “ร้องทุกข์” แตกต่างจาก “ร้องเรียน” ❖

“การร้องทุกข์”

เป็นเรื่องของบุคลากรที่มีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนเอง และเป็นเรื่องที่ไม่อาจอุทธรณ์ได้

“การร้องเรียน”

เป็นการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้บังคับบัญชาหรือผู้หนึ่งผู้ใดว่ามีพฤติการณ์กระทำความผิดวินัยหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจจะส่งผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคลากรหรือไม่ก็ได้ การร้องเรียนจึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของ ก.อ.พ.ร.

❖ 2. พผู้มีสิทธิร้องทุกข์ ❖

ตามข้อ 20 ของระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
พ.ศ. 2552 ประกอบด้วยข้อ 42 ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

วางหลักให้ข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัยทุกประเภทที่เห็นว่าตน

ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของ
ผู้บังคับบัญชา ยกเว้นการสั่งลงโทษหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.อ.พ.ร.

ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับความแจ้งการกระทำหรือได้รับคำสั่ง

อย่างไรก็ดี เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่บุคลากรทุกประเภท

บุคลากรประเภทอื่นๆ สามารถร้องทุกข์มายัง ก.อ.พ.ร. ได้เช่นกัน

ซึ่งในประเด็นนี้ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการยกร่างข้อบังคับฉบับใหม่

❖ 2. พุทธิสิทธิร้องทุกข์ ❖

สามารถมอบหมายให้ทนายความหรือบุคคลอื่น
ดำเนินการแทนได้หรือไม่?

หลัก “การร้องทุกข์ให้ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น
จะร้องทุกข์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้”

อย่างไรก็ดี ผู้ร้องทุกข์มีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตน
เข้ามาในการพิจารณาทางปกครองได้ ตามนัยมาตรา **23** แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. **2539**

❖ 3. เหตุแห่งการร้องทุกข์ ❖

การจะร้องทุกข์ได้นั้น นอกจากจะต้องพิจารณาว่าเหตุเกิดจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งก่อให้เกิดความคับข้องใจแล้ว เหตุแห่งการร้องทุกข์ดังกล่าวก็ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(1) กรณีถูกสั่งพักราชการ สั่งพักงาน

(2) กรณีเห็นว่าผู้บังคับบัญชาให้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(3) กรณีมีความคับข้องใจ เนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อตน กรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

ก. บริหารงานบุคคลโดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สถานภาพทางกายและสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา อบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อกฎหมาย

ข. ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ

ค. ประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางเรื่องอันเป็นเหตุให้ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

❖ 4. วิธีการใช้สิทธิร้องทุกข์ ❖

ระยะเวลาในการใช้สิทธิร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์ต้องทำคำร้องทุกข์เป็นหนังสือยื่นต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์
ภายใน 30 วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

- (1) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือ **ให้ถือว่าวันที่ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง** เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์
- (2) ในกรณีที่ไม่มี การลงชื่อรับทราบคำสั่งตาม (1) แต่มีการแจ้งคำสั่งให้ทราบพร้อมสำเนาคำสั่ง และทำบันทึกวันเดือนปี เวลา สถานที่ที่แจ้ง โดยลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นพยานหลักฐานแล้ว **ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์**
- (3) ในกรณีไม่อาจแจ้งคำสั่งตาม (2) และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ **ให้ส่งสำเนาคำสั่งไป 2 ฉบับเพื่อให้เก็บไว้เป็นหลักฐาน 1 ฉบับ และให้ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งแล้วส่งกลับคืนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน 1 ฉบับ** กรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้น 30 วันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่ามีผู้รับแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งคืนมา ก็**ให้ถือว่าผู้มีสิทธิร้องทุกข์ได้รับทราบคำสั่ง** อันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์แล้ว

❖ 4. วิธีการใช้สิทธิร้องทุกข์ ❖

ระยะเวลาในการใช้สิทธิร้องทุกข์

(4) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาโดยไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ถือว่าวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้มีสิทธิร้องทุกข์รับทราบหรือควรรับทราบคำสั่งที่ไม่เป็นหนังสือนั้น เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(5) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาโดยไม่มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือว่าวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

❖ 4. วิธีการใช้สิทธิร้องทุกข์ ❖

ช่องทางการยื่นอุทธรณ์ ต่อ ก.อ.พ.ร.

1. ยื่นผ่านผู้บังคับบัญชาของตน

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับแล้ว ให้ลง
วันเดือนปีที่ได้รับไว้ในหนังสืออุทธรณ์
และให้ถือว่าวันที่ได้รับตามหลักฐาน
ดังกล่าวเป็นวันยื่นอุทธรณ์

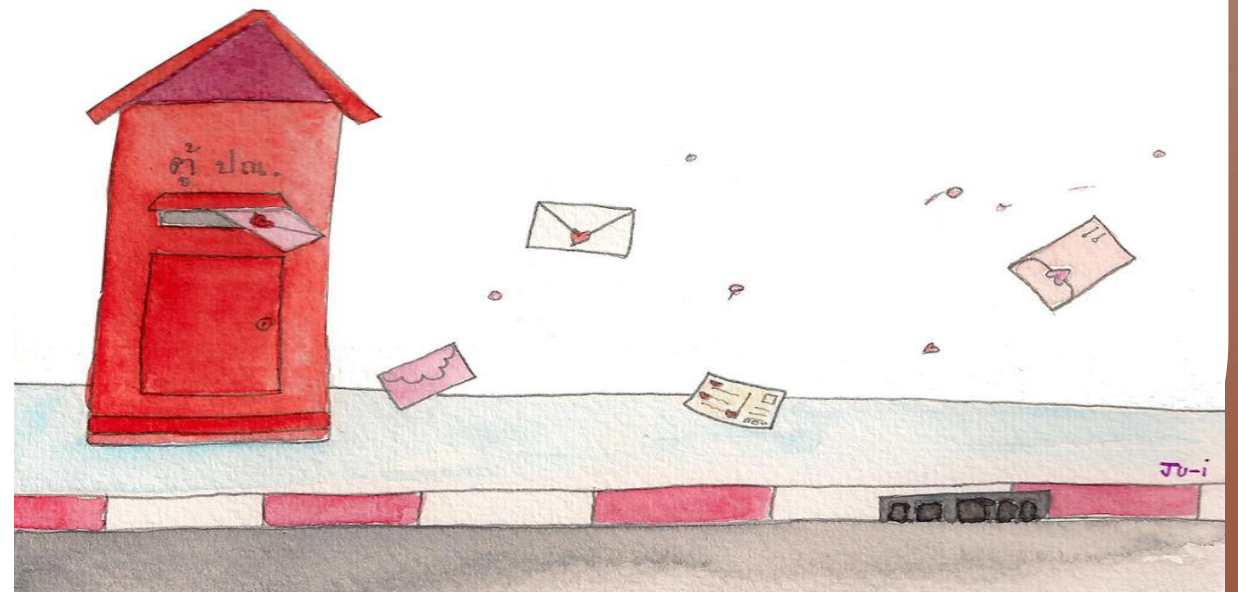
2. ยื่นด้วยตนเอง

ที่ฝ่ายเลขานุการ ก.อ.พ.ร.
งานวินัยและจรรยาบรรณ กองทรัพยากร
บุคคล ให้ถือว่าวันที่ได้รับหนังสือตาม
หลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นอุทธรณ์

3) จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

ให้ถือว่าวันที่ทำการไปรษณีย์
ต้นทางออก

ใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง
หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทาง
ประทับตรารับที่ซองเป็นวันยื่นอุทธรณ์

❖ 4. วิธีการใช้สิทธิร้องทุกข์ ❖

หนังสือร้องทุกข์

หนังสือร้องทุกข์ต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

มีการลงลายมือ
ชื่อและตำแหน่ง
ของผู้ร้องทุกข์

มีสาระสำคัญที่แสดง
ข้อเท็จจริงและปัญหาของ
เรื่องให้เห็นว่าไม่ได้รับ
ความเป็นธรรมหรือมี
ความคับข้องใจเนื่องจาก
การกระทำหรือคำสั่งของ
ผู้บังคับบัญชาอย่างไร

ระบุความ
ประสงค์ของ
การร้องทุกข์

❖ 4. วิธีการใช้สิทธิร้องทุกข์ ❖

ปัญหาในทางปฏิบัติที่พบบ่อย

1. ผู้ร้องทุกข์ยื่นหนังสือ “ขออุทธรณ์ร้องทุกข์ กรณี...”
2. ผู้ร้องทุกข์ไม่ได้แสดงให้เห็นว่าตนได้รับทราบคำสั่งหรือได้รับแจ้งถึงการกระทำที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์เมื่อใด
3. การระบุความประสงค์ของผู้ร้องทุกข์ บางรายมิได้ระบุมาในคำร้องทุกข์ บางรายระบุแต่ไม่ชัดเจน เช่น ระบุว่า “จึงขอความเป็นธรรมในกรณีดังกล่าว”

❖ 4. วิธีการใช้สิทธิร้องทุกข์ ❖

การแถลงการณ์ด้วยวาจา

ในกรณีหากผู้ร้องทุกข์มีความประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจา
ในชั้นพิจารณาของ ก.อ.พ.ร.

ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์หรือจะทำหนังสือต่างหากก็ได้

แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจา

ก่อนที่จะมีการเริ่มพิจารณาอุทธรณ์

ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่าการแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่
การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ จะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

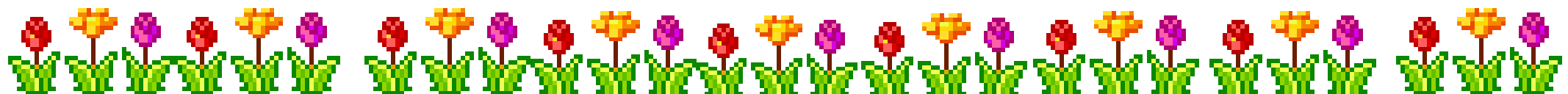

❖ 4. วิธีการใช้สิทธิร้องทุกข์ ❖

การต่อต้านกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์ ถ้ามีเหตุดังต่อไปนี้

- ◆ เป็นคู่กรณีกับผู้ร้องทุกข์
- ◆ เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณีหรือผู้ร้องทุกข์
- ◆ เป็นญาติของคู่กรณีหรือผู้ร้องทุกข์ คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใดๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น
- ◆ เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้พิทักษ์ หรือผู้แทน หรือตัวแทนของคู่กรณีหรือผู้ร้องทุกข์
- ◆ เป็นเป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณีหรือผู้ร้องทุกข์
- ◆ กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

❖ 4. วิธีการใช้สิทธิร้องทุกข์ ❖

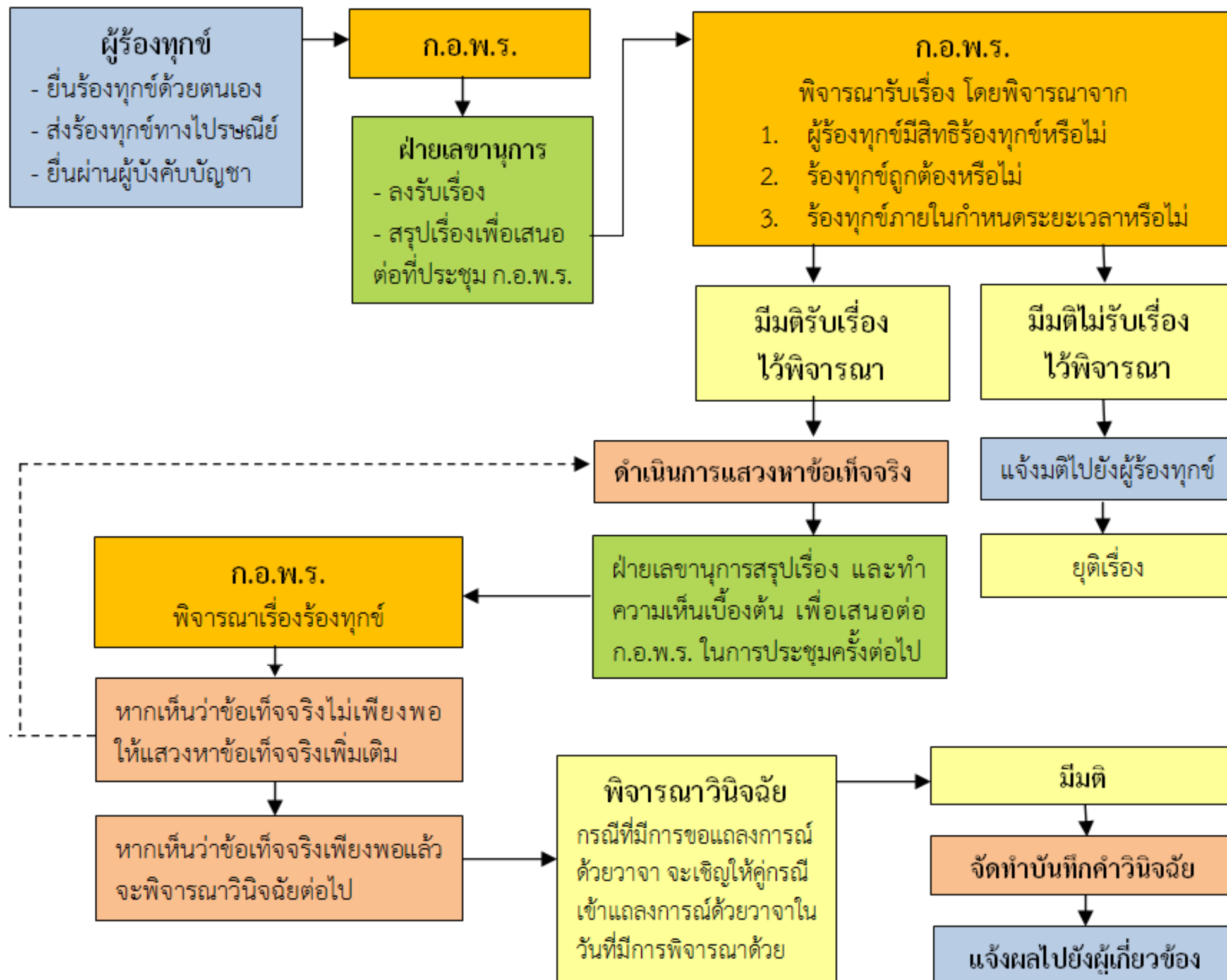
การต่อต้านกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์

วิธีต่อต้าน

- ◆ ให้ทำเป็นหนังสือ
- ◆ แสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้าน
- ◆ ยื่นต่อประธาน ก.อ.พ.ร.
- ◆ อาจารย์มาพร้อมหนังสือร้องทุกข์หรือยื่นเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่จะเริ่มพิจารณา

❖ 5. ขั้นตอนการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ ❖

❖ 6. การฟ้องคดี ❖

หลังจากที่มีการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์เสร็จสิ้นแล้ว จะมีการแจ้งผลการพิจารณา
วินิจฉัยให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ เมื่อผู้ร้องทุกข์ได้รับทราบผลการพิจารณาวินิจฉัย
+ มีความประสงค์ที่จะโต้แย้ง มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีที่ผู้ร้องทุกข์เป็นข้าราชการ
พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิอุทธรณ์เรื่องร้องทุกข์ ต่อ
คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ก.
อ.ร.) ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการ
พิจารณาวินิจฉัย ตามข้อ 7 ของข้อบังคับ ก.อ.ร.
ว่าด้วยการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องร้องทุกข์
และการเสนอเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. 2561 โดย
หลักเกณฑ์การอุทธรณ์เรื่องร้องทุกข์ให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับ ก.อ.ร. ดังกล่าว

กรณีที่ผู้ร้องทุกข์เป็นบุคลากรประเภทอื่น
ที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยทำ
คำฟ้องเป็นหนังสือและยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นหรือ
ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองชั้นต้น
ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือทราบผลการ
พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ตามข้อ 33 ของระเบียบสภา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การอุทธรณ์และการ
ร้องทุกข์ พ.ศ. 2552 ทั้งนี้ การฟ้องคดีให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง
ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

❖ 7. กรณีศึกษา ❖

ไม่รับพิจารณา เพราะร้องทุกข์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา

นางสาว ข. พนักงานมหาวิทยาลัยร้องทุกข์ว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมเนื่องจากการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนและการออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน รอบวันที่ 1 ตุลาคม 2559 ซึ่งนางสาว ข. ได้รับการเลื่อนเงินเดือนตามคำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ xxx/2559

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า

นางสาว ข. ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2559 ต่อมา นางสาว ข. จึงได้มายื่นคำร้องทุกข์ต่อ ก.อ.พ.ร. เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2560

ซึ่งนับเป็นเวลา 193 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

จึงพ้นระยะเวลาที่สามารถใช้สิทธิในการร้องทุกข์ได้ ตามนัยข้อ 20 และข้อ 28 ของระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2552 ก.อ.พ.ร. จึงมีมติ ไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์รายนี้ไว้พิจารณา

❖ 7. กรณีศึกษา ❖

ไม่รับพิจารณา เพราะเหตุแห่งทุกขมิได้เกิดจาก การกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

นางสาว ป. ร้องทุกข์ขอให้มีการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ปีละ 2 ครั้ง คือ รอบวันที่ 1 เมษายน 2560 และรอบวันที่ 1 ตุลาคม 2560 ซึ่งตามข้อ 8 ของประกาศคณะกรรมการบริหารงานบุคคล ประจำมหาวิทยาลัย ขอนแก่น (ฉบับที่ 8/2558) เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนเงินเดือนประจำปี

ของพนักงานมหาวิทยาลัย ประเภทวิชาการและประเภทสนับสนุน กำหนดให้

“การเลื่อนเงินเดือนของพนักงานมหาวิทยาลัย ให้เลื่อนเงินเดือนปีละหนึ่งครั้ง ในวันที่ 1 ตุลาคม”

กรณีนี้จึงเป็นการโต้แย้งประกาศฉบับดังกล่าว ซึ่งเป็นกฎหรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด หรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ ตามนัยมาตรา 3 แห่ง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

การร้องทุกข์ดังกล่าวจึงไม่ใช่กรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำ

หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามนัยข้อ 20 และ 21 ของระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2552 และไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข

ของการร้องทุกข์ ดังนั้น ก.อ.พ.ร. จึงมีมติไม่รับคำร้องทุกข์ของนาง ป. ไว้พิจารณา

❖ 7. กรณีศึกษา ❖

ไม่รับพิจารณา เพราะมีติดความทุกปีในเรื่องนั้น

นาง อ. ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
ตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน 2538 และในปี พ.ศ. 2558

นาง อ. ได้แสดงเจตนาขอเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย
ต่อมา เมื่อวันที่ 19 นาง อ. ได้ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมกรณี ไม่ได้รับการจ่ายเงินเดือนเพิ่มเติม
ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2542 ซึ่งอนุมัติให้มหาวิทยาลัยสามารถจ้าง
บุคลากรเพื่อทดแทนอัตรากำลังข้าราชการ ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีการทบทวนเรื่องดังกล่าวใน
การประชุมเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2542 โดยเห็นชอบให้จัดสรรงบประมาณสำหรับการจ้าง
บุคลากรตามสัญญาจ้าง สำหรับบุคลากรสายผู้สอนให้จ้างในอัตราข้าราชการแรกบรรจุ บวก
ด้วยอัตราเพิ่มอีกร้อยละ 70 ของอัตราแรกบรรจุ สำหรับบุคลากรสายสนับสนุนให้จ้างในอัตรา
ข้าราชการแรกบรรจุ บวกด้วยอัตราเพิ่มอีกร้อยละ 50 ของอัตราแรกบรรจุจนกว่ามหาวิทยาลัย
จะเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

❖ 7. กรณีศึกษา ❖

ไม่รับพิจารณา เพราะมีติดความทุกปีในเรื่องนั้น

ต่อมา นาง อ. ได้ร้องทุกข์ต่อ ก.อ.พ.ร. ขอให้มหาวิทยาลัยปรับเงินเดือนเพิ่มให้แก่ นาง อ. ในอัตรา 1.5 เท่าของอัตราเงินเดือนแรกบรรจุและปรับเพิ่มเงินเดือนตามมติคณะรัฐมนตรี

โดยคำนวณใหม่ทั้งหมดตามอัตราเงินเดือนแรกบรรจุที่พึงได้รับ

ตลอดจนปรับเพิ่มเงินเดือนตามมติคณะรัฐมนตรีที่ให้เพิ่มเงินเดือนในวาระต่างๆ

ภายหลังจากที่บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นต้นมา

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า มติคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึงนั้น

มีจุดประสงค์ให้ใช้สำหรับการจ้างตามจำนวนอัตราว่างหรืออัตราเพิ่มใหม่ มิได้ใช้บังคับกับผู้ซึ่ง

เป็นข้าราชการพลเรือนอยู่ก่อนแล้ว ซึ่ง นาง อ.ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตั้งแต่วันที่ วันที่ 28 มิถุนายน 2538 ดังนั้น มติคณะรัฐมนตรี

ดังกล่าวจึงมิได้มีผลกระทบต่อ นาง อ. แต่อย่างใด จึงไม่มีเหตุที่นาง อ. จะไม่ได้รับความเป็น

ธรรมหรือมีความคับข้องใจจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาในกรณีนี้

❖ 7. กรณีศึกษา ❖

ไม่รับพิจารณา เพราะมีหลักเกณฑ์กำหนดไว้โดยเฉพาะ: ให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอื่น

นาย ก. เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งอาจารย์ ไม่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด เป็นเหตุในการสิ้นสุดสัญญาจ้างตามข้อ 19.1 ของประกาศคณะกรรมการบริหารงานบุคคล ประจำมหาวิทยาลัย (ก.บ.ม.) (ฉบับที่ 10/2555) ต่อมา มหาวิทยาลัยจึงได้มีคำสั่งให้ นาย ก. พ้นสภาพจากการเป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

นาย ก. เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจึงมาร้องทุกข์ต่อ ก.อ.พ.ร.

ก.อ.พ.ร. พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นการเลิกสัญญาจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย ตามนัย ข้อ 19 วรรคหนึ่ง ของระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2552 ซึ่งกำหนดว่า “พนักงานมหาวิทยาลัยที่เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน การไม่ต่อสัญญาจ้าง หรือการเลิกสัญญาจ้าง มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.บ.ม. ภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับการแจ้งการดังกล่าว” ดังนั้น กรณีนี้ จึงอยู่ในอำนาจหน้าที่การพิจารณาของ ก.บ.ม.

ก.อ.พ.ร. จึงมีมติไม่รับคำร้องทุกข์ของ นาย ก. ไว้พิจารณา และส่งเรื่องให้ ก.บ.ม. พิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป (อย่างไรก็ดี ประเด็นนี้อาจมีการแก้ไขหลักเกณฑ์ในอนาคต โดยอยู่ระหว่างการยกร่างข้อบังคับ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการอุทธรณ์ ร้องทุกข์และพิทักษ์ระบบคุณธรรม พ.ศ.)

❖ 7. กรณีศึกษา ❖

ตำร้องทุกข์ที่อ้างถึงข้อเท็จจริงโดยตลาดเดลิวน

นาย ช. เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยโดยใช้เงินรายได้
ซึ่งร้องทุกข์ว่า การโอนเงินเดือน รอบวันที่ 1 ตุลาคม 2560
ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ XXX/2560 สั่ง ณ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ.
2560 เป็นการโอนเงินเดือนที่ไม่เป็นธรรม
ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่มีผลต่อพนักงานมหาวิทยาลัย
ประเภทเงินงบประมาณแผ่นดิน แต่ผู้ร้องทุกข์เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยโดยใช้
เงินรายได้ ซึ่งได้รับการโอนเงินเดือนตามคำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ที่ YYY/2560 สั่ง ณ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2560
ดังนั้น คำสั่งที่กล่าวอ้างมาในคำร้องทุกข์
จึงมิใช่คำสั่งที่มีผลกระทบต่อผู้ร้องทุกข์แต่อย่างใด

ฝ่ายเลขานุการ ก.อ.พ.ร.
งานวินัยและจรรยาบรรณ
กองทรัพยากรบุคคล
สำนักงานอธิการบดี มข.
โทร. 48696, 48713

